MEOSZ Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége

1032 Budapest, San Marco utca 76.
+36 1 388 2387, +36 1 388 2388
meosz@meosz.hu www.meosz.hu

iktsz: 1110-1-2019.05.16

Innovációs és Technológiai Minisztérium
Az Infokommunikációért és Fogyasztóvédelemért Felelős Államtitkárság

Kara Ákos

infokommunikációért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkár

részére

Tárgy: a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről szóló 2018. évi LXXV. törvény végrehajtása érdekében készült rendeletek tervezeteinek véleményezése

Tisztelt Államtitkár Úr!

A Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ) véleménye szerint az *Infokommunikációs Szabályozási és Szervezési Főosztály* által véleményezésre küldött rendelettervezet és az akadálymentesítési mintanyilatkozat alkalmazása, bevezetése ellene megy Magyarország hazai és nemzetközi kötelezettségeinek. A rendelet bevezetésével ugyanaz a gyakorlat fog életbelépni, mint amit a fizikai akadálymentesítés hiánya miatt nap, mint nap elszenvednek a mozgáskorlátozott emberek. Nem kérünk a részleges akadálymentesítésből, nem kérünk abból a szemléletből, hogy mit miért nem kell akadálymentesíteni! A fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény (továbbiakban CRPD) és az ahhoz kapcsolódó fakultatív jegyzőkönyv kihirdetéséről rendelkező 2007. évi XCII. törvény 9. cikke értelmében a hozzáférhető környezet megteremtése olyan alapjog, melyet nem lehet kiskapukkal kijátszani. Ezen túlmenően a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról rendelkező 1998. évi XXVI. törvény (Fot) 6. §-a szerint a fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak.
Innovációt kérünk, a folyamatos online térben való akadálymentes hozzáférés megteremtését kihívásként és kötelezettségként értelmező felelős hozzáállást! Hazánkban megvan az a technikai környezet és szaktudás, mely lehetővé teszi, hogy a digitális téren komoly előrelépések történjenek, és olyan megoldások szülessenek, mely az egyenlő hozzáférést biztosítják.

A MEOSZ a törvény véleményezésekor benyújtotta álláspontját (1.sz melléklet), azonban a törvény az aggályaink és javaslataink figyelembevétele nélkül lépett életbe. Azt a tájékoztatást kaptuk, hogy a készülő rendelet, megfelelő választ ad a törvény hiányosságaira. Nem ez történt!

Aggályaink, javaslataink:

1. A rendelet javarészt arra vonatkozóan tartalmaz rendlekezéseket, hogy hogyan tud majd megfelelni az állam az Európai Bizottság részére történő – a közszolgáltatást végző honlapokat érintő - jelentéstételi kötelezettségének. A 2016/2102 (EU) Irányelv alapján a méréseket a tagállamoknak azonos módszertan alapján kell létrehozni, hogy EU- szinten összehasonlíthatóak legyenek az

adatok. Azonban az is törvényi kötelezettség, hogy a honlapokat akadálymentessé alakítsák át! Ezt a hazai rendelettervezet nem teszi egyértelművé!

2. A 4300 közszolgáltatás köre nem tudjuk pontosan miből áll össze. Jeleztük, hogy a törvény jogsértően szűkít, vélelmezzük a rendelet alkotója tovább szűkített, hacsak a közoktatás, egészségügyi, szociális intézményeket nézzük több oldalra kell vonatkoznia a jelenlegi törvénynek is.

3. A Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség (KIFÜ) létrejötte sem fogja elősegíteni a honlapok akadálymentesítését, hiszen konkrét feladata elsősorban a fenti mérési munkákhoz kapcsolódik. Véleményünk szerint nem „ügynökségre", hanem hatóságra van szükség, mely az akadálymentesítés innovatív megoldásait kutatja, teszteli, terjeszti és az online szolgáltatások és az információk hozzáférését ellenőrzi szankcionálja. A KIFÜ-nek azonban sem jogköre, sem feladatköre az, hogy szankcionáljon.

   A KIFÜ felállításának és működési költségeiről: „ Az idei évben a fenti előkészítéssel kapcsolatos feladatok becsült egyszeri költségigénye 320 000 000 forint. A feladat folyamatos ellátása, vagyis az ellenőrzés és az ehhez kapcsolódó tanácsadási, támogatási, tájékoztatási és az Európai Bizottság felé történő jelentéstételi feladatok becsült költsége évente 349 000 000 forint." Összehasonlításként az Egyenlő Bánásmód Hatóság 2019. évi költségvetése[1] 343 500 000 forint. Az EBH több védett tuladonság mentén (nem csak fogyatékosság)folytat jogi munkát és hatóságként jár el. A KIFÜ 4300 szervezet honlapját vizsgálná, mintavétel alapján, és azoknak is bizonyos aloldalát.

4. Akadálymentesítés fogalma a 2018. évi LXXV. törvényben és a rendeletben sem megfelelő, mert az 2016/2102 (EU) irányelvvel ugyan összhangban van, azonban a CRPD alapján kifogásolható. Az aránytalan teher a CRPD-ben az ésszerű alkalmazkodás fogalmánál jelenik meg: tehát általánosan minden szolgáltatásnak hozzáférhetőnek kell lennie a CRPD szerint (ld. CRPD 5. és 9. Cikk). Az aránytalan terhet, annak indokoltságával együtt a szolgáltatások személyre szabásánál lehet vizsgálni, illetve a szolgáltatónak kell azt bizonyítania. Jelen esetben tehát nem ésszerű alkalmazkodásról beszélünk, hanem hozzáférhetőségről, így az aránytalan terhet nem lehetne vizsgálni.
   A rendelet nem oldja fel ezt az ellentmondást. A mintanyilatkozat csupán jogi szövegértelmezésre hívja fel a honlap üzelemtetőjét és nem arra, hogy folyamatosan mérje a fogyatékos emberek igényeit (pl. Jött e az iskolába, olyan fogyatékos tanár, aki miatt a honlapot sürgősen akadálymentesíteni kell még a tanári felületet is stb.)
5. Jelen rendelet nem szabályozza, hogy ne jöjjenek létre nem akadálymentesített új honlapok. Az újjonan létrejövő honlapoknak kötelezően, teljeskörűen akadálymentesnek kellene lenniük. Ezt az ügynökség ellenőrizhetné.
6. A felhasználó fogyatékos emberek panaszait sem a honlap üzemeltetője, sem az ügynökség számára nem kötelező figyelembe venni, regisztrálni, megválaszolni, orvosolni.
7. A magyarorszag.hu-nak teljeskörűen akadálymentesnek kell lennie! Erre határidőt kell szabni és forrást kell találni.
8. A fizikai akadálymentesítés tekintetében tapasztalhattuk, hogy sok probléma adódik abból, hogy fontos paraméterek nem a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendeletben, hanem egy tervezési segédletben vannak rögzítve. Jelen rendelet egyáltalán nem tartalmaz akadálymentesítési támpontokat sem.
9. A Mintanyilatkozat alapján nem kell megjelölni, hogy milyen szervezetek együttműködésével tesztelésvel alakították ki a honlapot.
10. Ha az a cél, hogy valóban akadálymentes honlapok jöjjenek létre, az összeset fel kellene mérni és kötelezővé tenni az akadályok felszámolását. A közszolgáltatók azon része, amely alulfinanszírozott

[1] https://www.egyenlobanasmod.hu/sites/default/files/gazdalkodasi_adatok/2019_EBH_K%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9s.pdf

vagy forráshiánnyal küzd, nem fog forrást áldozni az akadálymentesítésre, ezért indokolt plusz források átcsoportosítása a szolgáltatók részére.

A MEOSZ arra kéri a Tisztelt Államtitkár Urat, hogy a rendelettervezetet a jelen formájában ne engedje a Kormány elé, mert az jogsértő! Az 2016/2102 (EU) irányelve a fenti aggályokra nézve több „kiskaput“ is tartalmaz, azonban, ha a Magyar Állam az Alaptörvényében lefektetett jogokból és az általa ratifikát CRPD-ből kíván kiindulni, akkor következetesen támogatja majd ellenőrzi, szankcionálja a közszolgáltatások egyenlő esélyű igénybevételét!!!!!

Budapest, 2019. május 16.

Tisztelettel,

MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK EGYESÜLETEINEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE • KÖZPONT • ELNÖK

Kovács Ágnes
elnök